

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: קיץ תשע"א, 2011
מספר השאלון: 712,069201

פ ס י כ ו ל ו ג י ה

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שתיים.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון	—	(25×2)	—	50 נקודות
פרק שני	—	(10×5)	—	<u>50 נקודות</u>
סה"כ	—			100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. הוראות מיוחדות: כתוב בצורה תמציתית ומדויקת.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטיטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיטה" בראש כל עמוד טיטה. רישום טיטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון (50 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 1-4 (לכל שאלה – 25 נקודות).

1. מעסיקים רבים נוטים להימנע מלקבל נשים לתפקידי מפתח, משום שלדעתם נשים חלשות יותר מגברים ומתקשות בקבלת החלטות.

א. הגדר את המושגים "דעה קדומה" ו"סטראוטיפ".

איזה משני המושגים בא לידי ביטוי בפתיח? הסבר את תשובתך. (12 נקודות)

ב. הגדר את המושג "מסוגלות עצמית", הלקוח מתאוריית הלמידה החברתית של בנדורה.

הסבר באמצעות מושג זה כיצד למרות הקשיים נשים מגיעות לתפקידים בכירים ואף

מצליחות בהם. (13 נקודות)

2. רחל, בת השבעים ושש, פרשה לגמלאות לאחר שנות עבודה רבות שבהן זכתה להערכה

רבה מחבריה לעבודה. במסיבת הפרישה אמרה רחל שהיא מרוצה מהישיגיה בתחום

העבודה והמשפחה, והיא חשה שהצליחה לנצל יכולות רבות שיש לה. אף על פי שבתה

מצפה שתקדיש את מרבית זמנה לטיפול בנכדים, היא רוצה להתנדב בארגון כלשהו

ולהמשיך לממש את כישוריה במסגרתו.

א. על פי רוג'רס, אפשר לראות ברחל "אדם שלם".

ציין שני מאפיינים של "האדם השלם", והדגם איך כל אחד מהם בא לידי ביטוי

אצל רחל. (12 נקודות)

ב. על פי אריקסון, ציין את השלב שבו רחל נמצאת.

מה מאפיין אצל רחל את השלב שצינת? הסבר את תשובתך. (13 נקודות)

3. טלי, בת השבע, חזרה הביתה בתום יום הלימודים הראשון בכיתה א' כשהיא נרגשת ומלאת

חוויות. היא סיפרה להוריה על החברים בכיתה, על סדר היום ועל ציפיותיה מהמורה –

שתלמד אותה לקרוא ותיתן לה שיעורי בית.

א. ציין שני סוגים של סכמות לעיבוד מידע הבאים לידי ביטוי בפתיח, והדגם

אחד מהם על פי הפתיח. (13 נקודות)

ב. על פי פיאז'ה, טלי מסוגלת ללמוד דברים חדשים בבית הספר בזכות הכישורים

הקוגניטיביים (חשיבתיים) המתפתחים אצל ילדים בגילה.

ציין ותאר שני כישורים קוגניטיביים המאפשרים לטלי ללמוד דברים חדשים.

(12 נקודות)

4. בשנים האחרונות חלה עלייה משמעותית בצריכת האלכוהול בישראל. מחקרים מראים כי שתיית אלכוהול גורמת להתנהגות לא מרוסנת וכי בני נוער רבים הופכים לאלימים בהשפעת האלכוהול. ידוע גם ששתיית אלכוהול יכולה לגרום לבחילות ולכאבי ראש.
- א. הסבר כיצד בני נוער יכולים ללמוד להירתע או לפחד משתיית אלכוהול באמצעות התניה קלסית. (12 נקודות)
- ב. על פי פרויד, ציין את שלושת מרכיבי האישיות, והסבר בעזרתם את הקשר בין שתיית אלכוהול ובין התנהגות אלימה. (13 נקודות)

פרק שני (50 נקודות)

- ענה על חמש מהשאלות 5-14 (לכל שאלה – 10 נקודות).
5. השווה בין עונש לבין חיזוק שלילי.
בתשובתך השתמש בשני קריטריונים להשוואה.
6. מתבגרים רבים נוטים להתאהב במדריכים בוגרים שלהם או בכוכבי קולנוע.
על פי פרויד, ציין מהו השלב שבו נמצאים המתבגרים.
הסבר באמצעות מאפייני השלב את התופעה המתוארת בפתח.
7. לפניך טענה: אנשים הנמצאים בחברת אנשים אחרים מושפעים מהם ונוהגים בקונפורמיות.
האם טענה זו נכונה? הבא לתשובתך נימוק מסוג האזהרה.
8. על פי רוג'רס, ציין שני סוגים של פערים היוצרים באדם תחושת איום, והדגם אחד מהם.
הסבר מדוע התאוריה של אריקסון מכונה תאוריה פסיכוסוציאלית.
הדגם את הסברך באמצעות השלב השני – "אוטונומיה לעומת בושה".

10. הסבר את המושגים "הכללה" ו"הבחנה", והדגם אחד מהם.
11. בחטיבת הביניים הגיע יוני להישגים בינוניים. כאשר החל את לימודיו בתיכון ראו בו המורים תלמיד בעל יכולת גבוהה. בסיום התיכון קיבל יוני תעודת הצטיינות בלימודים. ציין מושג שיכול להסביר את הצטיינותו של יוני, והסבר באמצעות מושג זה את הצטיינותו.
12. על פי פרויד, הצג שני מאפיינים המשותפים לכל מנגנוני ההגנה, והסבר כיצד מאפיינים אלה באים לידי ביטוי במנגנון ההגנה "היפוך תגובה".
13. רותי נפלה, נחבלה ברגלה ובכתה. אחותה הקטנה שירה, בת השנתיים, הביאה את הדובי האהוב עליה ואמרה לה: "דובי נותן לך נשיקה ואומר לך לא לבכות".
על פי פיאז'ה, ציין והסבר את מאפיין החשיבה הבא לידי ביטוי בדברי שירה.
14. דני בן השמונה רוצה לשכנע את הוריו להעלות את דמי הכיס שלו מ-10 ש"ח בשבוע ל-20 ש"ח בשבוע.
לפי מה שלמדת על השפעה חברתית, ציין והדגם שתי דרכים שדני יכול לנקוט כדי לשכנע את הוריו להיענות לבקשתו.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך